

Kvalitetsvurdering af

Bymuseet

2006

KULTURARVSSTYRELSEN

Indhold

Baggrund for kvalitetsvurderingen 2

Bymuseet 3

Arbejdsgrundlag og formål 3

Samlinger, arkiver og bibliotek 4

Indsamling, erhvervelser, undersøgelser og forskning 7

Konserverings- og bevaringsarbejde 8

Formidling 9

Bygninger og udendørsarealer 12

Inventar og materiel 13

Organisation og administration 13

Ledelse og personale 14

Økonomi 15

Sammenfatning 16

Bilag

Styrelsens notat om museets registreringspraksis 19

Styrelsens notat om museets digitale formidling 20

Baggrund for kvalitetsvurderingen

Som led i Kulturarvsstyrelsens resultatkontrakt 2004-2007 med Kulturministeriet skal styrelsen årligt kvalitetsvurdere et antal statsanerkendte museer. Styrelsen udvælger disse museer ud fra kriterier, der sikrer en bred repræsentation.

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurderinger i 2006 omfatter blandt andet Bymuseet i Århus, hvor museets reorganisering og fremtidige drift påkalder sig opmærksomhed.

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering 2006 af Bymuseet baseret på:

- Museets besvarelse af kvalitetsvurderingsskema med bilag modtaget i styrelsen den 13. november 2006.
- Drøftelse af museets forhold på grundlag af det udfyldte skema på møde i Århus den 28. november 2006 med følgende deltagere:

Museumsdirektør Maiken Sick Hansen, museumsinspektør Connie Jantzen og registrator Ole Hove samt formand for bestyrelsen Ole Riis Hansen
og fra Kulturarvsstyrelsen: museums konsulenterne Michael Lauenborg og Ebbe Keld Pedersen.

- Under besøget blev museet i Carl Blochs Gade og magasinet i Sandby besigtiget.

Kulturarvsstyrelsen har den 2. februar 2005 forespurgt Århus Kommune, hvorvidt kommunen havde kommentarer til eller ønsker om belysning af særlige forhold i forbindelse med kvalitetsvurderingen.

Magistratens 4. afdeling henviser i en udtalelse fra 15. februar 2005 til den aftale, der er indgået med museet om udviklingsmål m.v. for perioden 2004-07. Kommunen ser gerne, at der foretages en museumsfaglig vurdering af de opstillede mål og af museets opfølgning af målene med særlig vægt på udstillings- og formidlingsvirksomheden. Endvidere vil kommunen gerne have belyst grænsedragningen i opgavevaretagelsen mellem Moesgård Museum og Århus Bymuseum for så vidt angår vikingetid og middelalder i Århus by.

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering omhandler alene museets varetagelse af de opgaver, som museumsloven foreskriver. I det omfang, at emner, som er omfattet af en aftale mellem museum og hovedtilskudsyder, bliver berørt, vil det fremgå af rapporten.

Bymuseet

Museet er et statsanerkendt kulturhistorisk museum efter museumslovens § 15 med følgende ansvarsområde:

Bymuseet har til opgave at belyse Århus bys og kommunes historie og udvikling fra vikingetiden til i dag.

Dette sker gennem indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling. Bymuseet har som særligt arbejdsfelt indsamling og formidling af arbejderbevægelsens historie i Århus.

(Uddrag af vedtægternes § 2)

Bymuseet er en selvejende institution.

Museumsleder: Maiken Sick Hansen.

Bestyrelse: Ole Riis Hansen (formand), udpeget af Erhverv Århus; Birte Rerup, udpeget af Århus Byråd; Karen Margrethe Sørensen, udpeget af Århus Byråd; Rolf Hapel, udpeget af Århus Kommunes Biblioteker Hovedbiblioteket; Hans Halvorsen, udpeget af LO Århus; Mogens Birkebæk udpeget af bestyrelsen; Connie Jantzen, udpeget af Bymuseet som personalerepræsentant.

Arbejdsgrundlag og formål

Oprettelse

Århus Bymuseum blev etableret i 1993 og statsanerkendt i 1997. I 2005 skiftede museet navn til Bymuseet.

Museet fik i 1994 til huse i lokaler i endestationen for den nedlagte jernbanelinje mellem Århus og Hammel. Efterhånden overtog museet hele stationsbygningen, og i august 2005 blev en ny tilbygning med udstillingsarealer taget i brug. Samtidig blev store dele af stationsbygningen renoveret og indrettet med værksteder og lokaler til administrationen. Desuden blev ventesalen restaureret, og den fremtræder nu, som da den blev taget i brug ved banens åbning i 1902. I 2002 flyttede Byhistorisk Fond ind i to lokaler i stueetagen.

Fra august 2004 og et år frem var udstillingerne lukket i forbindelse om- og udbygningen af museet. Museets øvrige funktioner fortsatte uændret.

I 2005 stiftede museet sammen med syv andre kulturhistoriske museer Den selvejende institution Fællesmagasinet for museer i Midt- og Østjylland, der står bag bygningen af et nyt moderne fællesmagasin ved Randers. Fællesmagasinet ventes at stå færdig ved udgangen af 2007.

Samarbejdsaftaler

Bymuseet har en samarbejdsaftale med Moesgård Museum. Moesgård Museum varetager således det arkæologiske ansvar i henhold til museumslovens kapitel 8 i Århus Kommune. Museerne orienterer hinanden om sager af fælles interesse. Bymuseet kan initiere arkæologiske undersøgelser i Århus Midtby, som i givet fald udføres af Moesgård Museum.

I 2003 indgik Bymuseet en samarbejdsaftale med det fondsdrevne Besættelsesmuseum for Århus 1940-1945. Herefter har Bymuseet påtaget sig det museumsfaglige ansvar for Besættelsesmuseum gennem ansættelse af en museumsinspektør på halv tid. Aftalen udløber med udgangen af 2007. Der arbejdes på at fusionere de to museer senest ved udgangen af 2008.

Kulturarvsstyrelsen henleder opmærksomheden på, at en fusion mellem Bymuseet og Besættelsesmuseum formentlig vil indebære ændringer af Bymuseets vedtægter. Et forslag til nye vedtægter skal fremsendes til styrelsen, der skal godkende eventuelle ændringer i museets ansvarsområde. Styrelsen henviser til standardvedtægterne, som findes på styrelsens hjemmeside.

Samarbejde i øvrigt

Museet er medlem af ODM og har kollektivt medlemskab af ICOM-DK. Museet deltager i industripuljen, søfartspuljen, migrationspuljen og Workshop om middelalderlige genstande. En inspektør deltager i herregårdspuljen og borgforskerforum. Museet deltager endvidere i forskernetværket omkring fritidskulturen i Århus Amt.

Museet er repræsenteret i bestyrelsen for Den selvejende institution Fællesmagasinet for museer i Midt- og Østjylland og i dennes projektgruppe. Ligeledes er museet repræsenteret i bestyrelsen for Byhistorisk Fond og medlem af Byhistorisk Udvalg under Byhistorisk Fond. Museet er medlem af Folkeuniversitetet, Visitaarhus med flere underafdelinger, Kultursamvirket og Kulturnatten.

Museet har en bred samarbejdsflade med Århus Kommune og med de kommunale institutioner. Derudover har museet indenfor de seneste år indgået i en lang række samarbejdsprojekter med en bred kreds af lokale partnere, hvor museet har ydet bidrag til udstillinger og ved arrangementer. Partnerkredsen har for sin del i flere tilfælde medvirket til gennemførelsen af museets udstillinger og anden formidling, ligesom kredsen har bidraget til at synliggøre museet.

Kulturarvsstyrelsen påskønner museets aktive deltagelse i byens liv og museets åbenhed overfor nye lokale samarbejdsrelationer.

Kulturarvsstyrelsen noterer sig samarbejdet med Moesgård Museum, Kvindemuseet i Danmark, Stenomuseet og Aros i regi af Visitaarhus attraktionsgruppe, der har til formål at fremme museernes synlighed.

I øvrigt påskønner Kulturarvsstyrelsen museets samarbejde med de øvrige kulturhistoriske museer i Øst- og Midtjylland, et samarbejde, der blandt andet har resulteret i nye fællesmagasiner.

Samlinger, arkiver og bibliotek

Efter museets opfattelse er der god overensstemmelse mellem museets samlinger og ansvarsområde. Museet skelner mellem dokumentationssamlinger og rekvisitsamlinger.

Dokumentationssamlingerne, der især består af genstande, fotos både positiver og negativer, film, malerier, tegninger og arkivalier, omfatter:

- Genstande og arkivalier fra Århus Havn, Århus Flydedok, Centralværkstederne, Århus Oliefabrik samt genstande fra Landsudstillingen 1909.
- Erhvervslivet er i øvrigt belyst ved et smedeværksted, et blikkenslagerværksted, et hjemmebageri, en frisør samt genstande fra bryggeriet Ceres (1900-2000). Genstandene fra

Ceres er særligt relevante, da industrikultur er et af museets indsatsområder. Hertil kommer genstande fra Vognmandsfamilien i Rosensgade 30 (1890-1940). Endelig er detailhandelen repræsenteret ved effekter fra købmandsbutikker og stormagasinerne: Magasin du Nord og Salling.

- Boligforholdene er belyst ved møblementer: klunkestue fra o.1900, stue fra 1940, stue fra 1960. Genstande fra 1960'erne er indsamlet i forbindelse med særudstillingen Good Vibrations. Museet vil fremover vægte 1960'erne som en relevant indsamlingsperiode for nyeste tid.
- Til skildring af hverdagen, erhvervslivet og kulturen i byen findes: Harald Borges akvareller, og reklametegninger til Tivoli Friheden (1940-1970) foruden klicheer og tegninger fra avisillustratorerne Martinus Hougaard og Bjarne Nielsen.
- Arbejderbevægelsen er nævnt i museets vedtægter som et særligt arbejdsfelt. Samlingen omfatter arkivalier, fotos og genstande fra fagforbund (1900-1990) samt faner og bannere fra fagbevægelsen, afholdsforeninger og andre foreninger (1870-1970). I denne sammenhæng indgår også Harald Nørgaard-samlingen med arkivalier og fotos fra DSU og socialdemokratiet samt arkivalier og genstande fra bogbinderfaget (1920-1970).
- Århus som filmby er et af museets satsningsområder. Samlingen omfatter film og filmstrimler fra Fotoramaperioden (1909-1913), film generelt (1911-1980), en biografisamling fra Århus og omegn. En fotosamling fra Hermansens Fotoatelier (1895-1907) og en fotografisamling med Århus-motiver (1865-2005) dokumenterer byens udvikling frem til i dag og suppleres af en postkortsamling med Århus-motiver (1890-1980) og malerier med Århus-motiver udført af byens kunstnere (1850-1970)
- Endelig opbevarer museet tegningsarkiver fra Århus-arkitekter. Efter museets opfattelse er samlingen relevant geografisk, tidsmæssigt og fagligt, da varetagelse af bygningshistorien er en del af museets opgave i henhold til kapitel 8 i museumsloven. Byens arkitektur og fysiske helhedsudtryk er i øvrigt belyst ved en model af Århus midtby i målestok 1:100.000.

Museet ønsker at udskille en række genstande og vil – blandt andet i forbindelse med ibrugtagningen af det ny fællesmagasin – gennemgå samlingerne med dette for øje.

Med hensyn til samlingernes tilgængelighed for forskere og offentligheden har museet hidtil ført en restriktiv politik. Brug af museets genstande, arkivalier og billedmaterialer i forbindelse med offentliggørelse må kun finde sted, såfremt rekvirenten har fået skriftlig tilladelse fra sin institution og i øvrigt henviser til kilden.

Museet giver som hovedregel ikke tilladelse til brug af museets genstande, arkivalier og billedmaterialer i forbindelse med kommerciel brug. Museet er dog opmærksom på den øgede tilgængelighed for offentligheden, der vil følge af digitaliseringen af samlinger, arkiver og anden dokumentation.

Kulturarvsstyrelsen konstaterer, at museet – sammenholdt med andre kulturhistoriske museer – har en forholdsvis beskedent genstandssamling. Dette betragter styrelsen ikke som en mangel ved museet, da det er styrelsens holdning, at det aldrig kan være et mål i sig selv, at et museum har mange genstande.

Museet er i øvrigt som følge af sin forholdsvis korte accessionsperiode i den gunstige situation, at samlingerne ikke – eller blot i beskedent omfang – indeholder genstande uden relevans i forhold til museets ansvarsområde. Et eventuelt savn af genstande – for eksempel i forbindelse med særudstillinger – vil kunne opvejes af museets mulighed for at låne genstande fra andre museer, blandt andet dem, som er en del af det fælles magasinsamarbejde. Styrelsen anbefaler, at dette aspekt indgår som parameter i museets indsamlingspolitik.

Med hensyn til museets tegningsarkiver efter Århus-arkitekter vil Kulturarvsstyrelsen foreslå, at museet drøfter med Dansk Kunsthbibliotek, Samlingen af Arkitekturtegninger, hvordan de to institutioners databaser på en enkel måde kan bringes til at supplere hinanden.

Kulturarvsstyrelsen stiller sig positivt til en udskillelse af genstande fra samlingerne. Er der tale om et mindre antal genstande, kan styrelsen tage stilling hertil administrativt på grundlag af lister over genstandene inddelt i grupper efter deres art. En større udskillelse forudsætter besøg af styrelsen, som oversigtligt vil gennemgå genstandene sammen med museet og træffe aftale om kassation. På styrelsens hjemmeside findes en vejledning om udskillelse og kassation.

Kulturstyrelsen skal henlede opmærksomheden på, at museets samlinger er offentlige og, at museet skal stille samlingerne til rådighed for hvem, som måtte ønske det, eventuel efter nærmere aftale. Styrelsen har noteret sig museets ønske om en vejledning på området.

Registrering

Museets registreringssystem består af to adskilte systemer for henholdsvis dokumentationssamlingerne og rekvisitsamlingerne.

Alle genstande og samlinger, der hører under dokumentationssamlingerne, registreres online i Regin. Det sker ud fra Kulturarvsstyrelsens "Regin Brugervejledning" og en manual: "Registrering i Regin på Bymuseet" udarbejdet af registrator til brug for hjælpere og praktikanter.

For genstande og samlinger, der hører under rekvisitsamlingerne, findes en fortegnelse, så museet har et overblik over disse. Disse demonstrationssamlinger – rekvisitter og rør-ved-samlinger – registreres i en Access-database.

Museet anvender sagsregistrering ud fra det enkelte år. Sagsnummereringen styres gennem "Journalssystem", der er en Access-database.

Museet har en selvstændig billeddatabase til museets fotografier, tegninger m.m., hvor emnerne bliver registreret detaljeret. Fotografier registreres derfor kun nødtørftigt i Regin. Billeddatabase er en webbaseret databaseløsning.

Museet skønner, at 50 % af samlingernes genstande er fuldt katalogiserede/dokumenterede. Genstande, der blot er tildelt nummer, udgør 30 %, medens de resterende 20 % af genstandene endnu ikke er nummereret eller dokumenteret på anden måde.

I forbindelse med flytningen af genstande til det ny fællesmagasin vil genstandene blive påført registreringsnummer og fotograferet digitalt. Museet skønner, at det vil kræve 1½ årsværk at udføre denne opgave. Gennemgangen vanskeliggøres af, at registreringsnummeret i flere af de gamle sager aldrig fysisk er blevet påført genstandene. Det indebærer, at sagerne skal oprettes på ny, for at genstandene kan blive registreret. Problemet kan spores tilbage til 2001, hvor en større gennemgang fandt sted.

Kulturarvsstyrelsen henstiller, at museet får afhjulpet manglerne i den eksisterende registrering af genstande. Samtidig lægger styrelsen vægt på, at museet fortsætter publiceringen i Museernes Samlinger.

Med hensyn til museets registreringspraksis henvises til særskilt bilag.

Accession og ud- og indlån

Museet har en fast praksis ved behandling af genstande og effekter, som indleves. Giveren skal udfylde en indkomstseddel og tilkendegive, hvorvidt der er tale om gave, lån eller deponering samt, om giveren ønsker genstandene tilbage, hvis museet ikke kan bruge effekterne, eller om effekterne må videregives til andre museer.

Museet har en fast praksis omkring ud- og indlån, herunder betingelser for, hvordan genstandene skal håndteres. Museet har i øjeblikket udlånt genstande til Kvindemuseet og fotografier til Post & Telemuseet. Desuden har museet udlånt en udstilling om Peter Sabro til Esbjerg Museum.

Museet har p.t. inddeponeringer fra Statens Filmcentral Århus og genstande og tegninger fra Århus Kommune. Museet har endvidere indlånssager til den permanente byhistoriske udstilling "Århus 2005-1919" og til særudstillingerne "Tillykke Thorkild", "Da Lynet slog ned" samt til "Jeg et hus mig bygge vil".

Kulturarvsstyrelsen påskønner museets indsats med hensyn til fastlæggelse af retningslinier og rutiner for samlingernes forvaltning.

Bibliotek

Museets forskningsbibliotek består af ca. 3.400 bind. En stor specialsamling af værker om Århus omfatter både generelle værker om byen og af monografier om, og jubilæumsskrifter fra firmaer og foreninger. Bøgerne er registreret i en Access-database med navnet Århus Bymuseum, Biblioteksdatabase.

Indsamling, erhvervelser, undersøgelser og forskning

Siden 2005 har museets undersøgelser ligget inden for indsatsområderne: "Middelalder i Århus", "Industrikultur", "Århus som filmby", "Migration" og "Storårhus – udvikling af by, forstæder og omegnskommuner ca. 1830 til i dag".

Indsatsområderne er indskrevet i "Forvaltningsplan for Bymuseet" fra 2006. Planen skal danne grundlag for museets indsamling, forskning og formidling de næste fem år.

Indsamling

Efter museets opfattelse er der god overensstemmelse mellem ansvarsområde og samlinger. Men museet savner mange genstande som følge af museets korte indsamlingstid. Derfor vil den aktive indsamling omfatte genstande eller samlinger, der har relevans i forhold til museets geografiske og faglige ansvarsområde men som tillige kan bidrage til at styrke museets formål.

Forvaltningsplanen omfatter ud over retningslinier for accessionen også retningslinier for genstandenes dokumentation.

Museet har ønske om at indsatsområdet "Middelalder i Århus" bliver fulgt op af indsatsområdet "Århus å- og kysthavn" blandt andet med sigte på opbygningen af en ny fast udstilling og formidling af Århus fra vikingetid til nutid. Museet anfører i den forbindelse, at man ikke har genstande fra det middelalderlige Århus.

Efter Kulturarvsstyrelsens opfattelse er det vigtigt, at museet fortsat fastholder Århus-vinklen i sin accessivering. Styrelsen anbefaler, at museet drøfter med Moesgård Museum, hvordan arbejdet med Århus i vikingetid og middelalder kan tilrettelægges blandt andet for at undgå et ubensigtsmæssigt sammenfald i de to museers arbejde.

Kulturarvsstyrelsen finder, at museets forskellige indsatsområder vil kunne indgå som moduler i museets faste udstilling om Århus bys udvikling.

Undersøgelser og forskning

Museet har ikke afsluttet undersøgelser eller forskningsprojekter inden for de sidste fire år, men to forskningsprojekter er under vejs: "Middelalderbyen Århus", som er museets eget projekt, og "Fritidskulturens udvikling i industrisamfundet 1800 til i dag", der er et samarbejdsprojekt mellem ti museer i det tidligere Århus Amt.

Kulturarvsstyrelsen finder museets forskningsmæssig indsats utilfredsstillende. Styrelsen anbefaler, at museet formulerer en enkel forskningsstrategi med overskuelige emnefeltter i tilknytning til museets hovedindsatsområder. Styrelsen vil her pege på museets mulighed for i samarbejde med en eller flere af Århus mange uddannelsesinstitutioner at initiere forskningsprojekter i form af p.hd -projekter.

I øvrigt er det Kulturarvsstyrelsens opfattelse, at der må være rige muligheder for et samarbejde mellem de kulturbistoriske museer i Århus indenfor både forskning og formidling.

Kapitel 8-arbejde

Museet får efter aftale med Århus Kommune, Teknik og Miljø, tilsendt lister over byggesager hver 14. dag foruden alle lokalplanforslag samt vedtagne lokalplaner. Siden 2005 har det drejet sig om 23 planer.

Museet får tilsendt alle ansøgninger om nedrivning af bevaringsværdige bygninger i Århus Kommune til behandling og besvarelse. Siden 2005 har der været 7 sager om nedrivning af bevaringsværdige bygninger. I disse sager har museet besøgt den pågældende bygning og udført en mindre undersøgelse af dens historie i litteraturen og i de lokalhistoriske arkiver.

Moesgaard Museum varetager den arkæologiske del af kapitel 8-arbejdet. Der foreligger en skriftlig aftale om, at Moesgård Museum orienterer museet ved gravninger i Århus Midtby.

Kulturarvsstyrelsen konstaterer, at kapitel 8-samarbejdet fungerer tilfredsstillende.

Konserverings- og bevaringsarbejde

Museet vurderer, at samlingernes bevaringstilstand er acceptable, opbevaringsforholdene taget i betragtning. Museets største magasin ligger i tidligere landbrugsbygninger, hvor temperaturudsving og dermed også udsving i luftfugtigheden er markante. Museet fører regelmæssige tilsyn med fjernmagasinet. Museet har ikke deciderede lokaler til bevaringsarbejde.

Museet er tilknyttet Århus Amts konserveringsordning. Museet superviseres af en konservator fra Kulturhistorisk Museum Randers, som både rådgiver i forbindelse med konserverings- og bevaringsspørgsmål og udfører aftalte konserveringsopgaver. Museet får besøg af konservator fast en gang årligt, ellers efter behov.

Bevaringsplaner udarbejdes for et år ad gangen i samarbejde med konservator. Derudover arbejder museet selv med langsigtede bevaringsplaner for de enkelte samlinger i forbindelse med udflytningen til det nye fællesmagasin.

I forbindelse med overtagelsen af den nye udstillingsbygning er der indgået aftale med konservator om tjek af lysindfald, målinger af temperatur og luftfugtighed, for at husets indeklima kan kontrolleres og fastlægges over en længere periode.

Kulturarvsstyrelsen finder de nuværende magasinforhold i Sandby utilfredsstillende, et forhold, der dog inden for overskuelig fremtid vil blive elimineret ved ibrugtagning af det ny fællesmagasin.

Styrelsen påskønner museets bevaringsarbejde med fast tilknyttet konservator.

Formidling

Museet har tradition for mange særudstillinger både i og uden for museet. Efter det ny udstillingshus er taget i brug, har antallet af udstillinger uden for museet været for nedadgående. Museet vil fortsætte med at arrangere byvandring, men forny aktivitetens form og indhold.

Museet tilkendegiver, at man i de kommende år generelt vil intensivere både formidlingen og markedsføringen af museet og museets aktiviteter.

Det er således museets ønske, at præsentere museets indsatsområder, især i forbindelse med basisudstillingen, men også gennem skiftende særudstillinger. Generelt skal udstillingerne understøttes af formidlingstiltag som byvandring, foredrag, temaaftener og workshops.

Museet vil i de kommende år tage initiativ til en styrkelse af samarbejdet med de mange organisationer og foreninger, der ligesom museet arbejder med formidling af byens og kommunens kulturhistorie. Det gælder først og fremmest Besættelsesmuseet, de 22 lokalarkiver, hovedbiblioteket, Lokalhistorisk Samling samt Erhvervsarkivet, men også andre foreninger og organisationer blandt andet Byhistorisk Fond m.fl.

Museet ønsker at initiere et mere bindende ABM-samarbejde. Samtidig er det museets ambition at fungere som samlingspunkt for de mange foreninger og organisationer. Museet ønsker således at synliggøre sig som den lokale platform for debat og udveksling af information om kulturhistoriske emner: det lokale "forsamlingshus".

Museet ønsker at arbejde med børn, unge og skoleklasser, men en egentlig strategi for området er endnu ikke fastlagt. Før museet har mulighed for dette, må der ansættes personale, som har viden og erfaringer inden for området.

Kulturarvsstyrelsen konstaterer, at formidlingen har haft høj prioritet i museets arbejde gennem de seneste år.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet udarbejder en formidlingsplan og – så vidt det er muligt – foretager en sontring mellem museets faglige formidling og museets markedsføring.

Kulturarvsstyrelsen kan tilslutte sig museets ambition om at placere museet centralt i dets faglige, sociale og politiske kontekst. Styrelsen finder imidlertid, at det ikke må ske på bekostning af det museumsfaglige samarbejde med byens øvrige museer, Byhistorisk Fond og andre, som arbejder med formidling af byens og kommunens kulturhistorie.

Udstillinger

Museets basisudstilling dækker Århus i perioden 1919-2005 og omfatter en række relevante emner som "Havnen", "Århus som industriby", "Århus som uddannelsesby", "Århus som filmby", "Århus under besættelsen" etc.

Udstillingen er åbnet i 2005 og er tekstet på dansk og engelsk. Udstillingen består af montre, der rummer tekstpaneler og genstande. Uden for montrene er opstillet touch-skærme, hvor gæsten kan hente yderligere informationer og se gengivelser af gamle fotos eller klip fra museets mange filmstrimler.

Udstillingen afrundes med en model: "Århus inden for Ringgaderne anno 2005". Modellen, der er i skalaforholdet 1:100.000, opdateres én gang årligt. Gæsterne kan låne laserpenne i receptionen til udpegning af bygninger og gadeforløb m.v. Et lille udsnit af modellen er kopieret til en "legemodel", hvor gæsterne har mulighed for at rykke rundt på bygningerne og få en fornemmelse af, hvordan området har set ud tidligere.

Museet har i 2005-2006 haft 13 særudstillinger på museet og en i Musikhuset Århus om Peter Sabro. Hovedparten af udstillingerne har været med specifikt lokalt indhold og sigte eksempelvis: "De røde Faner", "Tillykke Thorkild" og "Da lynet slog ned".

Museet påtænker en ny basisudstilling, der, når den står færdig i 2010, skal erstatte den nuværende. Udstillingen vil tage udgangspunkt i museets indsatsområder. Periodemæssigt vil indsatsområderne blive behandlet så langt bagud, som det giver mening. Således kan "Århus å- og kysthavn" formidles fra vikingetid til nutid og fremtid, "Industrikultur" fra o.1750 til i dag, "Migration" fra ca.1850 til i dag, "Storåarhus" fra ca.1830 til i dag og "Århus som filmby" fra 1900 til i dag.

Den nye basisudstilling er under planlægning. Museet er meget opmærksomt på de strømninger, der er i ind- og udland vedrørende permanente udstillinger og kommunikation, og udstillingsformen vil blive debatteret med andre faggrupper og discipliner uden for museet. Museets deltager i et projektet om innovation i udstillingskoncepter – NyX-projektet – som støttes af Den Europæiske Socialfond.

Efter Kulturarvsstyrelsens opfattelse knytter den indholdsmæssige side af det ny udstillingskoncept sig nøje til museets ansvarsområde. Med henblik på at udvikle egnede udstillingsformer kan styrelsen tilslutte sig museets ønske om at inddrage særlig ekspertise indenfor kommunikation og formidling.

Anden formidling

Museet tilbyder gratis informationsmateriale, som præsenterer udstillingerne, museet og museets arbejde. Ved de større særudstillinger er der fremstillet materiale i form af små brochurer, der uddyber teksten i udstillingen.

Museet tilstræber at afholde arrangementer i forbindelse med de skiftende udstillinger og med sigte på museets samarbejdspartnere, blandt andet: "Gå-hjem" arrangementer (3), arrangementer "På perronen" (4), rundvisninger (70) og byvandring (11, heraf 7 bestilte). Museet har deltaget i mange TV- og radio-indslag, ligesom museet har bidraget til de lokale skrevne medier og løbende besvaret spørgsmål fra læserne i "Århus Onsdag".

Museet har bidraget med artikler (5) til en række formidlingspublikationer udgivet i andet regi, blandt andet "Byens kirkegårde".

Museet besvarer mange forespørgsler fra myndigheder og fra studerende, ligesom foreninger, organisationer, arkiver, biblioteker, skoler og private gør brug af museet. Forespørgsler til museets fotograf sker løbende, især i forbindelse med bestillinger på scanning af billeder til private personer og foreninger eller i tilfælde, hvor de lokale tv-stationer ønsker at anvende gamle filmklip.

Museet arrangerer udflugter og virksomhedsbesøg i samarbejde med Bymuseets Venner.

Internetformidling

Museets aktuelle hjemmeside er 3. version fra februar 2007. Museet har en fast medarbejder, der er ansvarlig for hjemmesidens opdatering.

Kulturarvsstyrelsen konstaterer, at museet har en enkel og overskuelig hjemmeside med markant brug af billeder. Styrelsen ser et stort potentiale i en udfoldelse af byens historie, der, ligesom en præsentation af museets samlinger, vil være en appetitvækker til et besøg på museet.

Med hensyn til museets internetformidling henvises til særskilt bilag.

Foreninger

Bymuseets Venner er stiftet i januar 2006 og har et medlemstal på ca. 300 personer. Venneforeningens bestyrelse samarbejder tæt med museets personale omkring arrangementer etc. Desuden er foreningens bestyrelse en vigtig samarbejdspartner i forbindelse med etableringen af den nye faste udstilling.

Medlemmer af venneforeningen har gratis adgang til museets udstillinger og museets aktiviteter. Medlemmerne inviteres til udstillingsåbninger og til deltagelse i seks særlige arrangementer årligt.

Museet arbejder p.t. på at få et samarbejde i gang med lokale kulturhistoriske foreninger om fælles arrangementer og foredrag. Desuden vil museet gerne kunne tilbyde særlige ordninger til erhvervslivet evt. i form af erhvervsklubber.

Kulturarvsstyrelsen bemærker, at venneforeningens medlemstal er beskedent set i forhold til Århus' størrelse.

Pr-virksomhed

Museet udsender kontinuerligt invitationer og pressemeddelelser enten via nettet og e-mail eller direkte med post. Museet uddeler desuden gratis billetter, plakater og flyers med information om museets aktiviteter i gågaderne, på caféerne, på biblioteker og via fælles maillister med lokalarkiver og foreninger med kulturhistorisk formål.

Butik og Cafe

Museet har en butik i frontområdet i det nye udstillingshus. Et varesortiment, der er specielt for museet, er under udvikling. Butikken har en velassorteret boghandel takket være samarbejdet med Byhistorisk Fond.

Cafeen har plads til ca. 50 siddende gæster. Der er udendørs servering om sommeren. Caféen har spiritusbevilling. Ved særlige arrangementer kan museet tilbyde buffet eller lignende. Museet har ofte rundvisninger om aftenen med efterfølgende spisning.

Der er i januar 2006 ansat en faguddannet frontleder til at varetage såvel den daglige drift som udviklingen af butik og café.

Åbningstid og besøgstal

Museets årlige antal åbningstimer er på lidt over 2700 timer. Dertil kommer rundvisninger eller andre aktiviteter udenfor åbningstiden, som anslås til ca. 250 timer årligt.

Besøgstallet fra 20. august til 21. december 2005 var ca. 11.000 personer med yderligere omkring 500 deltagere i museets byvandring etc.

Fra 1. januar 2006 til 13. november er besøgstallet opgjort til ca. 27.000. I dette tal indgår eksterne besøgstal på byvandring og estimerede tal fra de to eksterne udstillinger på i alt 10.100 personer.

Bygninger og udendørsarealer

Museets bygning i Carl Blochs Gade har et etageareal på ca. 1800 m². Basisudstillingen vil færdigopstillet omfatte et areal på 600 m², medens der til særudstillinger er reserveret 500 m². Værksteder optager et areal på 200 m² og kontorer 300 m², medens auditorium, foyer, butik og cafe tilsammen optager 200 m².

Magasinerne i Sandby omfatter 120 m², medens de to mindre magasiner på Sødalskolen (skolesamlingen) og i lokalerne i Tranbjerg (rekvisitter) tilsammen udgør 200 m².

Udstillingslokalerne opfylder de basale bevaringskrav. Der er problemer med dagslys- og sollysindfald fra den 40 x 8 meter store glasfacade i den nye udstillingsbygning. Magasinforholdene i Sandby er dårlige, uden klimastyring m.v.

Museet råder over en p-plads med plads til 16 biler og en handicapparkering. Bag bygningen ned mod Århus Å findes terrasse og et større friareal. Museet har ønske om at få arealet aktiveret med et kajanlæg langs å-bredden.

Bygningen i Carl Blochs Gade ejes af Århus Kommune. Den indvendige vedligeholdelsespligt påhviler museet, medens Århus kommune vedligeholder bygningen udvendigt. Udendørsarealerne ejes og vedligeholdes af kommunen.

Magasinbygningen i Sandby ejes af en privatperson, der bor på den tidligere landbrugsejendom. Lejeaftalen kan opsiges fra begge sider med tre måneders varsel. Magasinerne på Sødalskolen og i Tranbjerg ejes af Århus Kommune.

Museets ydre bygningsmæssige ramme er solid og udstyret med de fornødne sikkerhedsgitre og låse. Museet er brandsektioneret og med et nyt ABA-anlæg. Der er regelmæssig kontrol af museets brand- og tyverisikringsinstallationer og -udstyr.

Museets lokaler kan overvåges fra fronten, enten direkte eller via overvågningskamera. Museet har indgået aftale med Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut om udarbejdelse af en beredskabsplan. Der foreligger instrukser for nedlukning af museet.

Inventar og materiel

Museet tilkendegiver mangler på en række områder – fra montrer til særudstillinger til køledisk i caféen. I forbindelse med udflytningen til det nye fællesmagasin skal der i samarbejde med de øvrige syv museer anskaffes flere reoler og andet materiel.

Derudover er der ved en APV-vurdering af museet opgjort mangler i udstyret i værksteder og kontorer.

Organisation og administration

Museets har indgået en driftsaftale med Århus Kommune. Aftalen tager udgangspunkt i Århus Kommunes kulturpolitik 2004-07 samt den regionale kulturaftale mellem Kulturministeriet og Århus kommune, som er gældende i perioden 2004 – 2007.

Formålet med driftsaftalen er at skabe et udviklings- og dialogredskab mellem parterne, som kan være med til at fremme museets udvikling i overensstemmelse med museets formål og den eksisterende kulturpolitik. Aftalen fokuserer på, hvor museets indsats i aftaleperioden skal ligge, og hvordan indsatsen føres ud i livet. Aftalen udstikker endvidere den formelle ramme om driften af museet.

Efter Kulturarvsstyrelsens opfattelse har museet frem til nu levet op til aftalens substantielle indhold, på nær etablering af en skoletjeneste. Herom siger aftalen:

”Med åbningen af den ny udstillingsbygning med blandt andet moderne auditorium og undervisningsfaciliteter samt etableringen af de nye permanente byhistoriske udstillinger står museet overfor den helt naturlige opgave at etablere en skoletjeneste – som den blandt andet kendes på Moesgård Museum og Købstadsmuseet ”Den gamle By”. Opbygningen af en sådan skoletjeneste, herunder ansættelse af en museumspædagog, kræver en udvidelse af museets driftstilskud og etableres under forudsætning af at den nødvendige finansiering tilvejebringes.”

Kulturarvsstyrelsen opfordrer museet til – i forbindelse med etablering af egne undervisningstilbud – at undersøge mulighederne for et koordineret samarbejde på undervisningsområdet med byens øvrige kulturhistoriske museer.

Administration og IT-drift

Museet har ”Procedurer vedrørende journalisering i administrationen” og ”Procedurer vedrørende post”. Endvidere foreligger nedskrevne rutiner i ”Procedurer vedrørende kasse, butik og cafe”.

Grundet aktuelle omstændigheder varetager formanden for museets bestyrelse midlertidigt den daglige bogføring og udarbejder kvartalsopgørelser. Sammen med museets leder varetager formanden tillige lønadministrationen.

Museet kan selv foretage installering og opdatering af en række edb-programmer. Dog tilkaldes professionel hjælp ved større sager. Museet har indgået aftaler med Skanderborg Data og med Danweb omkring den løbende drift på IT-området.

Alle i personalestaben, der arbejder med administration eller museale opgaver, kan arbejde i Microsoft Officepakken. Dette gælder også medarbejdere i fronten og på værkstedet.

Maskindelen er stort set anskaffet inden for det sidste par år, og programdelen er opdateret i forhold til museets behov. Museet råder også over ekstra IT-udstyr til brug for praktikanter.

Ledelse og personale

Museets bestyrelse består af 7 medlemmer. Århus Kommune udpeger to medlemmer, medens Erhverv Århus, LO Århus og Århus Kommunes Biblioteker Hovedbiblioteket udpeger hver et medlem. Derudover er et medlem udpeget af bestyrelsen selv, medens et medlem er valgt personalerepræsentant.

Kulturarvsstyrelsen bemærker, at et medlem i museets bestyrelse er udpeget af bestyrelsen, hvorved bestyrelsen for dette medlems vedkommende er selvsupplerende. Styrelsen pålægger museet, at udpegnings- og valg måden til museets bestyrelse bringes i overensstemmelse med reglerne herom.

Bestyrelsen fører kontinuerligt drøftelser af museets rolle og opgaver og af museets varetagelse af disse. Drøftelserne har i lyset af museets særlige situation været faste punkter på dagordenen gennem 2006.

Museets bestyrelse har truffet følgende strategiske beslutninger:

- at museet skal indgå i en fusion med Besættelsesmuseet i Århus 1940-1945
- at museet skal arbejde frem mod at etablere et stærkt og intensivt ABM-samarbejde
- at museet skal styrke båndene til alle institutioner og foreninger i Århus-området, der arbejder med den lokale historie
- at museet generelt skal afsøge mulighederne for samarbejde med museerne i Århus, fx i form af billetsamarbejde og skoletjeneste
- at museet skal samarbejde intensivt med kommunale og ministerielle forvaltninger med henblik på at sikre en god kontakt og en udveksling af viden og erfaringer
- at museet gennem sine indsatsområder arbejder på at styrke sine kulturelle og sociale rolle i det lokale samfund
- at museet generelt skal afsøge mulighederne for at samarbejde på tværs af regionen med museer af tilsvarende indhold og opbygning, fx omkring administrative og formidlingsmæssige opgaver

Kulturarvsstyrelsen påskønner bestyrelsens arbejde med museets strategi.

Det er styrelsens opfattelse, at museet bør fokusere på de museumsfaglige relationer og samarbejdet med de kommunale forvaltninger – især omkring museets kapitel 8-arbejde. Da museet fortsat er i en opbygningsfase for så vidt angår den faste udstilling om Århus bys historie og da museets ressourcer alt andet lige er begrænsede, finder styrelsen, at et udvidet ABM-samarbejde på indeværende tidspunkt må komme i anden række.

Personale

Museets bestyrelse har i marts 2006 tiltrådt "Forvaltningsplan for Bymuseet". Sigtet med planen har været at give museets personale klare retningslinier for arbejdet med samlingerne, og ledelse og bestyrelse et redskab i arbejdet med at fordele og anvende ressourcerne.

Museets faste medarbejderstab består af 8 fuldtidsansatte: museumslederen, to museumsinspektører (hvoraf den ene er halv tid på Bymuseet og halv tid på Besættelsesmuseet), en registrator, en frontleder, en bygningspedel, en grafiker/formidlingsmedarbejder samt en fotograf.

Herudover omfatter det fastansatte personale tre deltidsansættelser: en frontmedarbejder, en værkstedsleder og en værkstedassistent.

Museet har frem til september 2006 haft en fuldtidsansat sekretær/bogholder. En vakant inspektørstilling forventes besat i midten af 2007.

Museets øvrige personale har i 2006 omfattet 8 personer i deltidsansættelse, dertil kommer 3 ansættelser som henvist arbejdskraft. Den frivillige arbejdskraft er opgjort til 15-20 personer.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet får ansat en ny økonomimedarbejder og, at den vakante museumsinspektørstilling udfyldes med en medarbejder, der kan varetage nyere tids kulturhistorie.

Økonomi

Museets samlede indtægter i 2005 var i alt 3,78 mio. kr.

Tilskud fra Århus Kommune	2.711.830 kr.
Ikke-offentlige tilskud	53.150 kr.
Statstilskud	799.500 kr.
Egne indtægter	
- entre	111.313 kr.
- café og butik	105.116 -

Museets underskud var i 2005 i alt 34.788 kr.

På museets foranledning er der i 2006 gennemført en "Analyse af Bymuseets driftsøkonomi".

I forbindelse med ibrugtagningen af den ny museumsbygning i 2006 blev museets kommunale driftstilskud forhøjet med 450.000 kr.

Fra 2007 og frem vil det årlige kommunale tilskud blive forhøjet med 800.000 kr. Desuden modtager museet et lån på 900.000 kr. i 2006 til dækning af det underskud, der er opstået på grund af manglende forhøjelser til driften allerede fra 2005.

Sammenfatning

Det er Kulturarvsstyrelsen generelle indtryk, at museet efter en turbulent periode er inde i en udvikling, der lover godt for fremtiden.

Ansvarsområde

Efter Kulturarvsstyrelsens opfattelse tilgodeser den foreliggende aftale mellem Bymuseet og Moesgård Museum – om samarbejdet indenfor de områder, der er omfattet af museumslovens kapitel 8 – arbejdsdelingen mellem de to museer. Kulturarvsstyrelsen vil dog opfordre til, at museerne og formulerer et konkret projektsamarbejde omkring Århus i vikingetid og middelalder, dels for udgå at uhensigtsmæssigt sammenfald i de to museers arbejde, dels for at udnytte de to museers faglige ressourcer bedst muligt.

Kulturarvsstyrelsen påskønner bestræbelserne på at fusionere Bymuseet og Besættelsesmuseet for Århus 1940-1945 set i lyset af, at besættelsestiden er omfattet af Bymuseets geografiske, tidsmæssige og faglige ansvarsområde.

Samarbejde

Kulturarvsstyrelsen påskønner museets aktive deltagelse i byens liv og museets åbenhed overfor nye lokale samarbejdsrelationer. Styrelsen finder dog, at museet bør prioritere de samarbejdsrelationer, der umiddelbart knytter an til museets varetagelse af sit ansvarsområde. Styrelsen kan tilslutte sig Bymuseets ønske om en styrkelse af samarbejdet mellem museerne i Århus.

Samlinger

Kulturarvsstyrelsen konstaterer, at museet har en forholdsvis beskedne genstandssamling, hvilket må ses i lyset af museets forholdsvis korte accessionsperiode. Et eventuelt savn af genstande – eksempelvis i forbindelse med særudstillinger – vil kunne opvejes af museets mulighed for at låne genstande fra andre museer, blandt andet dem, som er en del af det fælles magasinsamarbejde. Styrelsen anbefaler, at dette aspekt indgår som parameter i museets indsamlingspolitik, idet det efter styrelsens opfattelse ikke kan være et mål i sig selv, at et museum har mange genstande. Styrelsens finder det vigtigt, at museet fastholder Århus-vinklen i sin accessionering.

Kulturarvsstyrelsen henstiller, at museet får afhjulpet de aktuelle mangler i registreringen af genstande. Samtidig lægger styrelsen vægt på, at museet fortsætter publiceringen i Museernes Samlinger.

Med hensyn til museets tegningsarkiver efter Århus-arkitekter foreslår Kulturarvsstyrelsen, at museet drøfter med Dansk Kunstmuseum, Samlingen af Arkitekturtegninger, hvordan de i de to institutioners databaser på en enkel måde kan bringes til at supplere hinanden.

Udstillinger

Bymuseets basisudstilling om Århus bys og Århus kommunes historie har endnu en foreløbig karakter. I udstillingen bemærkes brug af touch-skærme, hvor gæsten kan hente yderligere information, ligesom den store model af Århus indenfor Ringgaderne – med sideudstilling – rummer et stort pædagogisk potentiale.

Museet påtænker en ny basisudstilling, der når denne er færdig i 2010, skal erstatte den nuværende. Efter Kulturarvsstyrelsens opfattelse knytter den indholdsmæssige side af det ny udstillingskoncept sig nøje til museets ansvarsområde. Med henblik på at udvikle egnede udstillingsformer kan styrelsen tilslutte sig museets ønske om at inddrage særlig ekspertise indenfor kommunikation og formidling.

Forskning

Kulturarvsstyrelsen finder museets forskningsmæssige indsats utilfredsstillende. Styrelsen anbefaler, at museet formulerer en enkel forskningsstrategi med overskuelige emnefeltet i tilknytning til museets hovedindsatsområder. Styrelsen vil her pege på museets mulighed for i samarbejde med en eller flere af Århus mange uddannelsesinstitutioner at initiere forskningsprojekter i form af p.b.d.-projekter.

I øvrigt er det Kulturarvsstyrelsens opfattelse, at der må være rige muligheder for et samarbejde mellem de kulturhistoriske museer i Århus – Bymuseet, Moesgård Museum, Den gamle By og Kvindemuseet – indenfor forskning og formidling.

Formidling

Kulturarvsstyrelsen konstaterer, at formidling har haft høj prioritet i museets arbejde gennem de seneste år. Styrelsen anbefaler, at museet udarbejder en egentlig formidlingsplan og i den forbindelse foretager en sondring mellem museets faglige formidling – i alle dens former – og museets markedsføring. Det er styrelsens opfattelse, at museets største udfordring på formidlingsområdet bliver opbygningen af den ny basisudstilling.

Kulturarvsstyrelsen kan tilslutte sig museets ambition om at få museet placeret centralt i forhold til museets faglige, sociale og politiske kontekst. Styrelsen finder imidlertid, at det ikke må ske på bekostning af det museumsfaglige samarbejde med byens øvrige museer, Byhistorisk Fond og andre, som arbejder med formidling af byens og kommunens kulturhistorie.

Kulturarvsstyrelsen opfordrer museet til – i forbindelse med etablering af egne undervisningstilbud – at undersøge mulighederne for et koordineret samarbejde på undervisningsområdet med byens øvrige kulturhistoriske museer.

Kulturarvsstyrelsen konstaterer, at museets har en enkel og overskuelig hjemmeside med markant brug af billeder. Styrelsen ser et stort potentiale i en udfoldelse af byens historie og i en præsentation af museets samlinger på hjemmesiden.

Rammer

Kulturarvsstyrelsen glæder sig over, at der med den nye udstillingsbygning og med de nye fællesmagasiner – som er under realisering – er tilvejebragt tidssvarende bygningsmæssige rammer for Bymuseets virksomhed.

Den ny museumsbygning indretning med auditorium, cafe og butik lægger op til en udadvendt brug af bygningen, ligesom uddørsarealerne langs Århus Å appellerer til en bred brugerflade. Det er Kulturarvsstyrelsens opfattelse, at museet i et vist omfang bør overlade det til interessentkredsen og andre brugere af museet, at udnytte af denne del af de bygningsmæssige rammer. Styrelsen anbefaling skal ses i lyset af, at museets har en række store opgaver, der skal løses – blandt andet flytning af magasiner og etablering af byudstilling – og at disse opgaver formentlig vil kræve samtlige personalemæssige ressourcer, hvis opgaverne skal løses med et godt resultat.

Bestyrelse

Kulturarvsstyrelsen bemærker, at ét medlem i museets bestyrelse er udpeget af bestyrelsen selv, hvorved bestyrelsen for dette medlems vedkommende er selvsupplerende. Styrelsen pålægger museet, at udpegnings- og valgmanen til museets bestyrelse bringes i overensstemmelse med reglerne herom.

Strategi

Kulturarvsstyrelsen påskønner bestyrelsens aktive indsats, der har udmøntet sig i et kompleks af strategiske beslutninger om museets fremtidige virke indenfor rammerne af Bymuseets aftale med Århus Kommune.

Det er Kulturarvsstyrelsens opfattelse, at museet bør fokusere på de museumsfaglige relationer og samarbejdet med de kommunale forvaltninger – især omkring museets kapitel 8-arbejde. Da museet fortsat er i en opbygningsfase, finder styrelsen, at et udvidet ABM-samarbejde på indeværende tidspunkt må komme i anden række.

Internt

Kulturarvsstyrelsen påskønner Bymuseets "Forvaltningsplan", som har givet museets personale klare retningslinier for arbejdet med samlingerne, og ledelse og bestyrelse et redskab i arbejdet med at fordele og anvende ressourcerne. I tråd hermed har Bymuseet udarbejdet retningslinier, procedurer og rutiner på en lang række områder, der knytter sig til den daglige drift af museet.

Kulturarvsstyrelsen noterer sig, at Bymuseet er meget bevidst om de teknologiske muligheder i forbindelse med brug af IT, samt at museet har det nødvendige udstyr og personalekvalifikationer på dette område.

Økonomi

Kulturarvsstyrelsen påskønner, at Bymuseet i 2006 tog initiativ til en dybtgående økonomisk analyse af museet.

Styrelsens notat om museets registreringspraksis

Notatet er udarbejdet på baggrund af Bymuseets besvarelse af kvalitetsvurderingens spørgeskema suppleret med yderligere oplysninger fra 3. juli 2007.

Generel beskrivelse af samlingerne

Det bemærkes, at museet har et fint og detaljeret overblik over sine dokumentationssamlinger.

Samlinger.

Museet har faste procedurer for back-up af sine elektroniske arkiver. Der tages back-up én gang om dagen på bånd, og båndet placeres i brandsikkert pengeskab.

I forbindelse med gennemgang af de fremsendte prints af museumssager bemærkes det, at museet ikke registrerer geografiske oplysninger, dvs. oplysninger om sagens sted/registrant. Dette er en fejl, som siden efteråret 2006 er blevet rettet.

Flere af de medsendte registreringer af museumssager fremstår som rene genstandsregistreringer. I den forbindelse skal det fremhæves, at oprettelser af sager i Regin bør tage udgangspunkt i saglige komplekser. Et godt eksempel er museets egen sag om Spirella (28/2006).

Kulturarvsstyrelsen har i forbindelse med kvalitetsvurderingen noteret, at museet har publiceret 475 sager i Museernes Samlinger svarende til 1/3 af alle sager. Styrelsen lægger vægt på, at museet fortsætter publiceringen i Museernes Samlinger.

Kulturarvsstyrelsen vil gerne rose museets Indkomstseddel, som benyttes ved modtagelse af genstande. Den indeholder alle relevante oplysninger.

I forbindelse med den udmærkede beskrivelse af museets arbejdsgang med hensyn til anvendelse af billed databasen, vil Kulturarvsstyrelsen gøre opmærksom på, at der er mulighed for visning af billeder, der "trækkes" fra Museernes Samlinger. Derved kunne man måske undgå en dobbeltregistrering.

Bibliotek

Kulturarvsstyrelsen vil i forbindelse med Århus Bymuseums Biblioteksdatabase opfordre museets til at overveje muligheden for at indgå en samarbejdsaftale med lokalbiblioteket og blive koblet på det almindelige bibliotekssystem.

SBP

Styrelsens notat om museets digitale formidling

Museet har en enkel og overskuelig hjemmeside med markant brug af billeder. Hjemmesiden rummer en række relevante praktiske informationer og giver indtryk af museets udstillinger, aktiviteter og Århus bys historie.

Museets særlige fokus på byens historie kunne i højere grad forklares og præsenteres for brugerne. Museets samlinger ville også være relevante at præsentere og formidle som appetitvækkere og som supplerende tilbud.

Museets planer om at fortælle historie via animation, video og spil samt etablere "selvbetjeningsområder" er positive tiltag, der kan højne hjemmesidens niveau som lærings- og formidlingsressource.

Brugervenlighed

De anvendte historiske fotografier fungerer godt på hjemmesiden. De er seværdige og en oplevelse i sig selv, men der kunne tilføjes en yderligere dimension ved at forbinde dem med tekst eller tale.

Nogle sider, eksempelvis om ansvarsområdet, har meget massive tekstblokke, som med fordel kunne brydes op i mindre og mere læsevenlige dele.

Generelle anbefalinger

Det anbefales generelt at konsultere It- og Telestyrelsens "Gode råd om netsteder" (www.netsteder.dk), hvor der er samlet erfaringer om offentlig kommunikation og publicering på nettet.

JHA